

A 101
Intro

Today we will learn בע"ה of כתובות דף כ Some of the topics and concepts we will learn about include.

קיום שטרות, validation of a שטר by עדים שאמרו כתב ידם הוא זה Two עדים who testify that they recognize the חתימה, the signature of the signed עדים;

OR
כתב ידם יוצא ממקום אחר
The signatures of these עדים are compared to their signatures found on other authenticated documents

====
תרי ותרי The Halachah of תרי ותרי
קיום עדים המקיימים, performing קיום שטרות, are מכחישי, contradict the החתומים, the signed witnesses, as to the authenticity of the שטר. Therefore, אוקי ממונא בחזקת מריה
The money or item remains with the one in possession. In the case of a הלואה, a loan, the לוח, the borrower, is the מוחזק, the possessor; and in the case of a מקח, a sale, the מוכר, the seller is the מוחזק. The טוען, the claimant, cannot collect with this שטר.
====

B The Gemara will discuss whether כתב אדם עדותו על השטר ומעיד עליה אפילו לאחר כמה שנים Whether a witness may record his testimony in writing and use it to testify in the future. There is a Machlokes as to how much he must remember from memory. Otherwise, there might be an issue of מפיהם ולא מפי כתבם We only accept oral testimony, but NOT written testimony. Since one relies completely on a שטר, it may be considered מפי כתבם
====
The Gemara will also discuss whether there is a limit to the length of time that a person can remember events.

A

◆

קיום שטרות

עדים שאמרו כתב ידם הוא זה   **כתב ידם יוצא ממקום אחר**

◆

תרי ותרי

עדים ↔ **עדים**
המקיימים   **החתומים**

אוקי ממונא בחזקת מריה

B

◆

כותב אדם עדותו על השטר ומעיד עליה אפילו לאחר כמה שנים

◆

מפיהם ולא מפי כתבם

1 So let's review ...

The Gemara continues with a Braisa

ת"ר
שנים חתומין על השטר ומתו
In a case in which the עדים החתומים, the signed witnesses,
died;

ובאו שנים מן השוק ואמרו
ידענו שכתב ידם הוא
אבל אנוסים היו
קטנים היו
פסולי עדות היו

And two other עדים who recognized the חתימות performed
קיום שטרות, but added that the שטר is invalid, because the
signed עדים were either coerced to sign, or were minors or
disqualified for עדות at the time of חתימה.

הרי אלו נאמנים
Their testimony to disqualify the שטר is accepted, because
of

הפה שאסר הוא הפה שהתיר
הפה שאסר, the עדים who authenticated the שטר by stating
כתב ידם הוא
הוא הפה שהתיר, they can disqualify the שטר, by stating
אנוסים היו.

However, the Braisa continues;

ואם יש עדים שכתב ידם הוא זה
When קיום שטרות was performed through other עדים who
recognize these signatures;

OR

או שהיה כתב ידם יוצא ממקום אחר
משטר שקרא עליו ערער והוחזק בב"ד
Through another שטר bearing these signatures, which was
challenged, and validated, in Bais Din;

אין אלו נאמנים
Their testimony to disqualify the שטר is NOT accepted,
because there is no

הפה שאסר הוא הפה שהתיר
Since, these עדים did NOT authenticate the שטר, they
CANNOT disqualify the שטר

The Gemara explains that although
שטר, אין אלו נאמנים, that they cannot disqualify the שטר,
הוא הפה שהתיר, the שטר is also not valid to collect the loan
with it; because,

תרי ותרי נינהו
This is a situation of Two vs. Two - in which the עדים
החתימים are as to the authenticity of the שטר - which is enough to create a
מכחיש - they contradict the עדים החתומים. Therefore,
דoubt as to the validity of the שטר. Therefore,
ואוקי ממונא בחזקת מריה

The money or item remains with the one in possession.
In the case of a הלואה, a loan, the לווה, the borrower, is the
מוחזק, the possessor; and in the case of a מקח, a sale, the
מוכר, the seller is the מוחזק. The טוען, the claimant, cannot
collect with this שטר.

=====

1

תנו רבנן
שנים חתומין על השטר ומתו
ובאו שנים מן השוק ואמרו
ידענו שכתב ידם הוא
אבל אנוסים היו
קטנים היו
פסולי עדות היו
כי אלו נאמנים

...and the שטר is invalid

הפה שאסר הוא הפה שהתיר

they can disqualify the שטר, by stating אנוסים היו

the עדים who authenticated the שטר, by stating כתב ידם הוא

ואם יש עדים שכתב ידם הוא זה
או שהיה כתב ידם יוצא ממקום אחר
משטר שקרא עליו ערער והוחזק בב"ד

אין אלו נאמנים

אי אפשר לית' להם
they cannot collect the loan with it because, מי ומי נינהו

Since, these עדים did not authenticate the שטר, they cannot disqualify the שטר

עדים החתומים ↔ עדים המקיימים

which creates a ספק ואוקי ממונא בחזקת מריה

2 The Gemara discusses the above-mentioned קיום through כתב ידם יוצא ממקום אחר Comparing their signatures to another document - In which there are several conditions;

1.

משטר שקרא עליהם ערער והוחזקו בב"ד

It must be compared to a שטר whose authenticity was challenged, and validated in Bais Din.

OR

2.

משתי כתובות או משתי שדות והוא שאכלום בעליהן ג' שנים ובשופי

Two Kesubos of two married women, or two מכירות, where the buyers used the field at least three years without challenge - The marriage or the usage verifies the authenticity of the documents.

3.

ובינצא מתחת יד אחר

The comparison is valid only if these שטרות were furnished by others.

אבל מיד עצמו לא

The comparison is NOT valid if the other שטרות were furnished by the current השטר, because, he could have used those שטרות to forge the current שטר.

=====

2 כתב ידם יוצא ממקום אחר

3	2	1
ובינצא מתחת יד אחר אבל מיד עצמו לא	משתי כתובות או משתי שדות והוא שאכלום בעליהן ג' שנים ובשופי	משטר שקרא עליהם ערער והוחזקו בב"ד

3 The Gemara continues with a Braisa:

כותב אדם עדותו על השטר

ומעיד עליה אפילו לאחר כמה שנים

A witness may record his testimony in writing and use it to testify in the future. His testimony will be valid.

However, רב הונא says

הוא שזוכרה מעצמו

His testimony based on the writing is valid only if he remembers the basic story from memory, and uses the writing to remind him of the details. However,

אינו זוכרה מעצמו

His testimony based on the writing is NOT valid if he does NOT remember the basic story from memory, and needs the writing to remind him of the basic story.

Because the Pasuk states

על פי שנים עדים

By the mouths of the two witnesses; from which Chazal derive

מפיהם ולא מפי כתבם

We only accept oral testimony, but NOT written testimony.

Since he is relying completely on the שטר, it is considered מפי כתבם

3 כותב אדם עדותו על השטר ומעיד עליה אפילו לאחר כמה שנים

A witness may record his testimony in writing and use it to testify in the future

רב הונא

אינו זוכרה מעצמו
if he does not remember the basic story from memory

והוא שזוכרה מעצמו
only if he remembers the basic story from memory

It is NOT valid

על פי שנים עדים

מפיהם ולא מפי כתבם

4

רבי יוחנן disagrees and says;
אע"פ שאין זוכרה מעצמו

His testimony based on the writing is valid EVEN if he does NOT remember the basic story from memory, and needs the writing to remind him of the basic story. In other words, he remembers the story from memory after reading it. Rebbe Yochanan holds that since after reading it he recalls the עדות, it is NOT considered מפי כתבם. However, as Rashi adds;

אבל אינו נזכר לגמרי לא

If even after reading it he still CANNOT recall the עדות, this IS considered מפי כתבם, because his testimony is based on the written record.

The Gemara adds that according to רבי יוחנן מדכר חד לחבריה

One עד may remind the other עד. However, עצמו

Regarding the עד בעל דין himself reminding the עד, there is a Machlokes;

רב חביבא אמר

אפילו עצמו

Even this is permitted, because he won't testify unless he recalls the עדות.

מר בריה דרב אשי אמר

עצמו לא

This is prohibited, because he might testify without recalling the עדות. However,

ואי צורבא מרבנן הוא

אפילו עצמו

If the עד is a Talmid Chacham even עצמו is מותר, because he certainly won't testify unless he recalls the עדות.

=====

4

רבי יוחנן

אע"פ שאין זוכרה מעצמו

If after reading it he recalls the עדות

it is not considered מפי כתבם

אבל אינו נזכר לגמרי לא

עצמו

The עד himself reminding the עד

מדכר חד לחבריה

One עד may remind the other עד

מר בריה דרב אשי

עצמו לא

ואי

צורבא מרבנן

הוא

אפילו עצמו

רב חביבא

אפילו

עצמו

- 5 The Gemara continues with a Machlokes which discusses the length of time of which a person can recall: The Mishnah in תלוליות הקרובות states; התלוליות הקרובות בין לעיר הסמוכה לבית הקברות ובין לדרך בית הקברות A mound of earth which is in the vicinity of a city that's near a cemetery or on a road that leads to a cemetery; אחד חדשות ואחד ישנות טמאות Whether it is a recent or old תל, it is considered טמא, because there is a possibility that a מת was buried in the תל. However, הרחוקות If the תל is distant from the עיר or דרך, there is less probability of a מת; therefore, חדשות טהורות A recent תל is considered טהור, because people would remember if a מת was buried there. ישנות טמאות An old תל is considered טמא, because people may have forgotten if a מת was buried there.

5 The length of time a person can recall...

התלוליות הקרובות
A mound of earth which is in the vicinity of בין לעיר הסמוכה לבית הקברות ובין לדרך בית הקברות a city that's near a cemetery or on a road that leads to a cemetery אחד חדשות ואחד ישנות טמאות because there is a possibility that a מת was buried in the תל

הרחוקות
If the תל is distant from the עיר or דרך חדשות טהורות ישנות טמאות because people would remember if a מת was buried there because people may have forgotten if a מת was buried there

- 6 איזוהי קרובה חמשים אמה ואיזו היא ישנה ששים שנה דברי ר"מ קרובה, means within a distance of fifty אמות; and ישנה means from more than sixty years ago.
- רבי יהודה אומר קרובה שאין קרובה הימנה ישנה שאין אדם זוכרה רבי יהודה says that תל closest to the עיר or דרך; and ישנה means that no one can recall when the תל was yet non-existent.
- The Gemara explains that which רבי מאיר said that a person generally recalls only up to sixty years applies only to matters דלא רמיא עליה That are not incumbent upon him to remember - However, regarding עדות, כיון דרמי עליה אפילו טובא נמי Since it is incumbent upon him to remember so that he will be able to testify, he can recall for many more years.

6 רבי יהודה רבי מאיר

ישנה	קרובה	איזוהי	ואיזו היא
שאיין	שאין	קרובה	ישנה
אדם	קרובה	חמשים	ששים
זוכרה	הימנה	שנה	אמה

עדות **כיון דרמי עליה אפילו טובא נמי** *Since it is incumbent upon him to remember, he can recall for it many more years*

דלא רמיא עליה *only to matters that are not incumbent upon him to remember*

The Sugya of קיום שטרות continues in the next Daf.